

A tulipán szó történetéhez.

A N. és Ny. I. 8. lapján olvassuk *Csefkó Gyula* érdemes dolgozatában, hogy a magyar *tulipán* szó költői nyelvünkben 1651-ben bukkan föl először s azután csak 1693-ban. E két időpont közé esik alábbi adatunk, amely annál érdekesebb, mert már nem *tulipán*, hanem a ma is általánosabb *tulipánt* alakban jelentkezik. Előfordul pedig a *Csikcsobotfalvi Kézirat* (Kájoni-énekgyűjtemény) 34. lapján eképpen: *Menyországnak szép Tulipantya, piros rosája*. Ugyane kézirat egy másik énekében viszont még ezt olvassuk: *Bé hintem virággal a szénat s — rósával Liliommal színlém.* (31. l.) — A kézirat, mely a Nemz. Múz. zenetörténeti gyűjteményében van, a zenei szakemberek megállapítása szerint 1651—1675. között íródott, azaz a *Kisdi Benedek*-féle *Cantus Catholici* megjelenése és a *Kájoni-Cantionale* ajánlásának dátuma között. A kézirat azonban mind a benne levő kótás zenei emlékek, mind pedig a szövegek vallomása szerint sokkal régibb népénekeket foglal magában, mint amilyen régiségre az 1651-es évszám mutat. — A kézirat nyelvtörténeti vallomásaival más helyen szándékozom foglalkozni.

Viski Károly.

NÉPNYELV ÉS NÉPHAGYOMÁNY.

Paraszt nóták Apátfalváról.

1.

Mán Pátfalván mi történt?
Lány kérte meg a legényt.
De a legény azt mondja:
Nem mék én férhez soha.

Dunnám, párnám tötetlen,
Derekaljam szövetlen,
A tollam a vadliba
A kert alatt hordozza.

2.

Ha kimegyek a tanyára aratni,
Ez a kis lány marokverőm fog
[lenni.
Majd mikor az aratásnak vége lesz,
Ez a kis lány nekem feleségem lesz.

Ha kimegyek a tanyára aratni,
Ez a legény segítségem fog lenni.
Majd mikor az aratásnak vége lesz,
Ez a legény nekem hités uram lesz.
Főzők neki zsírba kemény tarho-
[nyát.

Ha megeszi, megcsókolom a száját.

3.

Pátfalvai embernek,
Jó két lova mindnek.

Van két lova jó hámos,
Bagaria szerszámos.

Mégis elhajtja borért,
Felesége (a babája) kedviért.

1925 nyarán lejegyezte: *Banner János.*

Szolnok-megyei mondák.

A csépai Véghalom régebben a szelevényi pusztához tartozott, de a török uralom alatt azon törvéynél fogva, hogy minden helység 30 aranyat tartozik fizetni, ha valahol török halott fedeződik fel, Kürthé lett. Mert Véghalmon egy török katonát az országúton menő magyar katona